

Kas elektri kõrge hind on uus normaalsus?

Einari Kisel

FinEst Targa Linna Tippkeskuse strateegia juht

Eesti Energia AS nõukogu liige

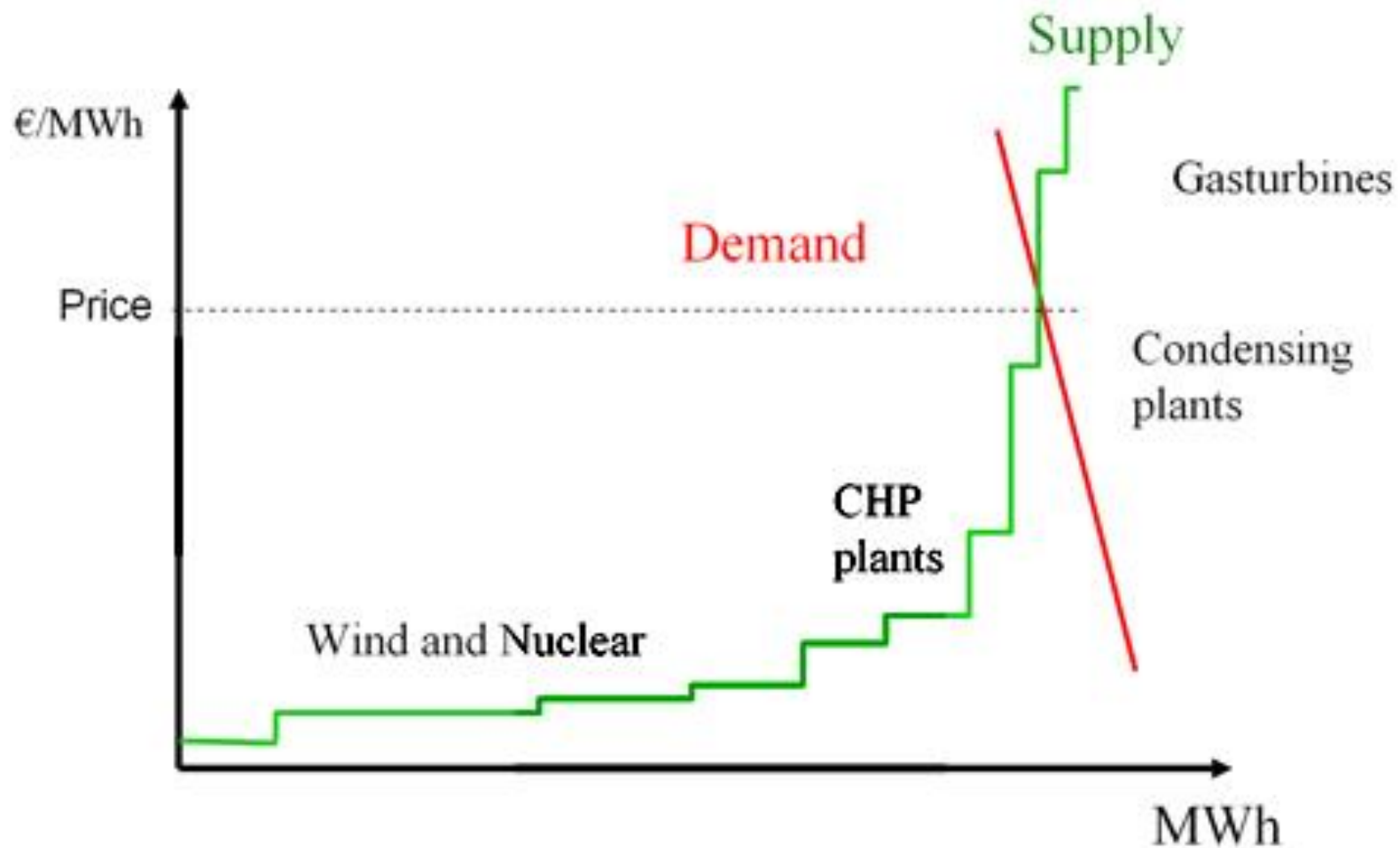

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Millest räägin

- Kuidas kujuneb elektri börsihind?
- Mis on kõrge elektri hinna põhjused?
- Mida peaks elektritarbijad tegema oma riskide paremaks juhtimiseks?

Kuidas kujuneb elektri hind börsil?

Mis on Euroopa kõrge elektri hinna põhjused?

- **Puudulik investeerimine uutesse elektrijaamadesse viimase 10 aasta jooksul (madalate hindade ajal) kogu Euroopas (eelistati investeerida ühendustesse)**
- **Baltimaades ja Soomes: Vene elektri impordi lõppemine**
- Kõrge süsiniku heitmekvoodi hind
- Tuumajaamade puudulik hooldus Prantsusmaal
- Samaaegsed elektrijaamade ja ühenduste hooldused (enamasti suvel)
- Madal hüdroenergia tase Norras ja Rootsis (suurenenud eksport)
- Lisaks mõjutavad elektri hinda õhutemperatuur, tuulisus ja päikselisus, reservide olemasolu, tarbijate käitumine, regulatsioonid, emotsioonid

Mis mõjutab elektri hinda lähema aasta jooksul?

- **Kas ja millal lõpeb sõda Ukrainas -> kas Vene elekter lastakse jälle Baltimaade elektriturule???**
- Ilmastik: talve temperatuur, sademed, tuulisus, päikseline
- Remondid ja seadmete tõrked -> mida rohkem vanad põlevkiviablokid töötavad seda rohkem on avariisid
- Gaasi kättesaadavus ja hind järgmisel talvel
- Soome Olkiluoto 3 tuumajaama käivitumine

Mis mõjutab täiendavalt elektri hinda järgnevate aastate jooksul?

- **Millal ja kui suures mahus valmivad uued elektrijaamad (maismaa- ja meretuulepargid, päiksepargid, salvestid – akud ja pumphüdrojaamad) – sõltub planeeringute protsessidest**
- Kui suures mahus tuleb Vene elekter tagasi, millal toimub eraldumine Vene elektrisüsteemist (2026?)
- Mis juhtub süsinikuturuga, kuidas rakendub CBAM (süsinikumahuka kauba (sh elektri) impordi tasandusmehhanism)
- **Regulatsiooni muudatused (kavandatav uus EL direktiiv, Eesti ja naabrite seadused, strateegilise elektrireservi loomine)**
- Investeeringute finantseerimise tingimused
- Tarbijate investeeringud energiatõhususse ja paindlikkusse

Mida peaks tegema elektri tarbija?

- Kui tarbimine on päevasiseselt juhitav, siis osta börsihinnaga ning juhi aktiivselt oma tarbimist sõltuvalt elektri börsihinnast. Võid kaaluda ka akusalvesti paigaldamist.
- Kui tarbimine ei ole juhitav, siis
 - fikseeri hind aastaks positiivses turuolukorras (vihje: kui Põhjamaades on suurvesi (märts-aprill) on enamasti ka madalamad tulevikuhinnad)
 - kui „roheline energia“ on toote/teenuse müügiargument, siis fikseeri hind rohelise pika-ajalise lepinguga.
- Päikesepaneelide paigaldamine võib olla hea investeering, aga ei pruugi (kui päike paistab, siis lähuvad järjest enam ka elektri müügihinnad alla)

2021-2022 aasta ülikõrged elektri hinnad ei ole uus normaalsus.

2014-2020 aasta madalad elektri hinnad ei olnud ka normaalsus.

Tänään kuulamast!

LIVE

2021/12/16 19:00

EUROPEAN DAY AHEAD PRICES FOR 19:00:00 16/12/2021 (€/MWh)

